

MANJE EGOIZMA I EKSKLUZIVIZMA

Borba protiv KALEŽA nije prestala, iako su hrvatski biskupi izglasali da KALEŽ ostane u MISNOM KANONU.

U knjižici »Vodič kroz obnovljenu Misu«, koju je nedavno izdala KS u Zagrebu, više od trideset puta namjerno se navodi riječ ČAŠA, a svugdje se izbjegava riječ KALEŽ. To je jasan odjek usklikla dvojice članova liturgijske prevodilačke komisije u B. Luci: »Kad nestane biskupa, koji su izglasali Kalež, onda će nestati Kaleža u Misnom Kanonu!«

Isto tako učinio je i priređivač novog Lekcionara. Iako u BIBLIJI stoji KALEŽ, u Lekcionaru je zlonamjerno stavljena ČAŠA. I priređivač je uspio podmetnuti biskupima, da potpišu na to svoja imena! Kako se ljudi na položaju igraju podvala????!! Za koga je priređen i izdan »Vodič...«? Za hrvatske biskupe i svećenike! Zar onda takvo pisanje nije teroriziranje i izazivanje hrvatskih biskupa i svećenika? I nije li to, u najmanju ruku, neuredna mana kapricioznosti, koja je ružna kod svakoga, a posebno kod svećenika i redovnika?

Neprestano se govori o »braći ljudima«, o dijalogu sa svima, a vrlo često oni, koji o tome pišu, drže se zapravo monologa, a od drugih očekuju jednu jedinu riječ: Amen!

Ne radi se samo o problemu: ČAŠA-KALEŽ! Neki hrvatski svećenici i redovnici u svojim člancima i spisima javno napadaju sve one, koji ne misle kao oni. Ti su napadaji podrugljivi, puni ironije i sarkazma. Dopisi i članci s drukčijim mišljenjem zlonamjerno se iskrivljuju i parcijalno objavljuju ili se potpuno odbacuju. I tako druga strana niti može iznijeti svoje mišljenje niti se braniti. Ima i takvih, koji se u štampi hvale svojom podrugljivošću kao kreposnim činom.

Naša katolička štampa ne smije biti monopol nekolicine. Ne smije biti strančarska. Hrvatski katolički narod uzdržava našu katoličku štampu, pa svi moraju imati jednaka prava u toj štampi iznositi svoje mišljenje.*)

* 1. Zar nije znak nezrelosti podrugljivo napadati i ušutkavati našeg najspornijeg svećenika-publicistu, ispovjedaoca vjere, Dra. Čedomila Čekadu? Potrebno je, da u hrvatskom narodu netko upozorava na opasnosti koje bi nas mogle zadesiti. Kad se kuća zapali, kasno je vikati! Zar nije sada kasno upozoravati Holandiju, kad je požar previše zahvatio Crkvu u toj zemlji? »I zbunjuje katolike svega svijeta« — kako reče kard. Journet!

2. Naša je BIBLIJA opterećena velikim manjkavostima, jer su bili ignorirani neki naši stručnjaci, ne samo jezični nego i biblijski. A to se nije smjelo dogoditi.

3. I MISNI tekstovi na hrvatskom jeziku ne bi bili ovakvi, da su priređivači konsultirali najbolje stručnjake!

Svi moramo znati i upamtiti, da ekskluzivnost, podrugljivost nije krepost, nego teška mana. Posebno kod svećenika i redovnika!

Evo, kako neki pametni ljudi o tome pišu:

a) Thomas Jefferson: »Ruganju se utječemo samo onda, kad je razum protiv nas!«

b) Tennyson: »Ruganje je dah sitne duše!«

c) Nicolay: »Drugoga napada čovjek male vrijednosti, koji misli da će sebe podići ponizujući ostale!«

d) Oscar Wilde: »Cinik je čovjek, koji zna cijenu svojih stvari, ali ne zna vrijednost ni jedne!«

Ne ću iznositi imena! Nomina sunt odiosa! Samo napominjem, da se podrugljivo pisanje može naći na stranama »Svezaka«, »Glasa Koncila« i »Veritasa«.

Prošle godine, kad se kod nas toliko ratovalo protiv sakralne riječi KALEŽ, zanimalo me, kako stoji s ostalim narodima. O tome su mi spremno poslali podatke:

- 1) Mons. Matiša Zvekanović, biskup iz Subotice;
- 2) Mons. Alojz Turk, gener. vikar iz Beograda;
- 3) Dr. Vladimir Merćep, prof. teologije iz Rima;
- 4) Luigi Bressan, stud. prava na Gregorijani u Rimu.

Prema primljenim podacima evo kako stoji s KALEŽEM u Misnom Kanonu:

1. Španjolci i Latinoamerikanci: Caliz
2. Portugalci: Calice
3. Talijani: Il Calice
4. Nijemci, Austrijanci i Švicarci njem. jezika: Der Kelch
5. Francuzi, Švicarci i Kanađani s franc. jez.: Le Calice
6. Englezi, USA, Canada s engl. jezikom: Cup, a ne Glass
7. Poljaci: Kielich
8. Česi i Slovaci: Kalich
9. Mađari: Kehely
10. Litvanci: Kielikas
11. Maltažani: Kalci

12. Filipinci: Kalis
13. Holandezi i Flamanci: Kelk
14. Slovenci: Kelih
15. Afrikanci-swaili: Kalisi

Kad su u vezi s tim neki Hrvati poslali svoje dopise i članke Uredništvu Glasa Koncila, njihovi prilozi nisu bili uvršteni, jer su pisali protiv desakralizacije i uklanjanja riječi Kalež iz Misnog Kanona. Iznosim ovdje samo dva primjera:

1) Dr fra Karlo Jurišić, profesor iz Makarske pisao mi je ovako prošle godine: »Ovih dana poslao sam GK svoje mišljenje o riječima KALEŽ-ČAŠA, gdje se slažem s Vama. Samo ne znam, da li će mi to štampati...« Međutim GK to nije htio uvratiti!

2) Dr Ivan Vitezić, profesor u Beču (svjetovnjak) ovako mi je pisao: »... Nije se radilo o članku, nego o dopisu, koji Vam u prijepisu zbog obavijesti šaljem:

Dopis sam poslao (običnom poštom) 12. svibnja o. g. s molbom za uvrštenje. Kako u dva (ili tri) slijedeća broja GK dopis nije objavljen, pomislio sam, da ga možda uredništvo nije primilo. Zato sam 19. lipnja uputio uredništvu preporučenom poštom slijedeće pisamce: »Pred više od mjesec dana (12. pr. mj.) pisao sam Vam jedno kratko pismo i priložio jedan dopis za GK. Molim Vas, da mi odgovorite, je li ta pošiljka došla u ruke uredništva GK. Prilažem poštanski kupon za odgovor«. Nikakva odgovora međutim nisam primio. Ne znam, kakvo se opravdanje može naći za ovakvo ponašanje, utoliko više, što je ovo bio moj prvi dodir s uredništvom dotičnog lista.

Što se same stvari tiče, tj. upotrebe riječi »kalež« ili »čaša« u Misnom Kanonu, ja sam — kako vidite — samo nabacio nekoliko primjedbi. Bilo bi dobro kad bi netko to pitanje iscrpnije obradio, da se razni — dobronamjerni — poklonici pomodarstva uvjere, da razlozi govore u prilog kaleža. Oni, koji vojuju za »našu« riječ čaša, mogu se iz svih etimoloških rječnika uvjeriti, da je ona neslavenskog porijekla. Odlučujuće je međutim — danas — njezino stvarno značenje u hrvatskom jeziku, a to je: individualna mala posuda za piće, na koju je — sa stanovišta pravilnog jezičnog osjećanja — jedva moguće primijeniti riječi »pijte iz njega svi«...

Evo još u potpunosti dopisa Dra Ivana Vitezića: